

VIEŅĪGAIS
LIECINIEKS

ARNO JUNDZE

VIEŅĪGAIS
LIECINIEKS

821.174-31

Ju 405

Grāmata tapusi ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu

Visi romānā minētie personāži un notikumi ir izdomāti;
jebkādas situāciju vai tēlu sakritības ar realitāti ir nejaušība.

***Artūra Bērziņa* vāka dizains**

Arno Jundze

VIENĪGAIS LIECINIEKS

Apgāda vadītāja *Vija Kīlbloka*
Projekta vadītāja un redaktore *Bārbala Simsons*
Korektore *Diāna Graudiņa*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4100.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Arno Jundze, 2021

© Literārā apdare, izdevums latviešu valodā, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2021

ISBN 978-9934-0-9652-5

1. DAŁA. VASARA

– Tu atkal esi dzēris par daudz kafijas, – nomurmina Sanda, ar papīra salveti slaukot apķēpāto zodu. Viņa ir aizelsusies un sasarkusi.

– Nākamreiz apēdišu kādu šokolādīti, – es nosaku un arī slauku sev seju. Ar mitro salveti, lai noņemtu grimu pēc šīs sezonas pēdējā ieraksta televīzijā.

Manas attiecības ar raidījuma administratori droši vien ir dīvainas. Tiekamies reizi nedēļā televīzijas ģērbtuvē. Šad tad esam to darījuši arī manā auto. Sanda to dara labi un gandrīz visu norij. Es beidzu ātri un vētraini. No sievas neko tādu nevaru sagaidīt gadiem. Viss sākās pērn rudenī pēc ballītes pirms valsts svētkiem. Sandas iniciatīva! Es neiebildu. Sanda ir diezgan glīta, apaļīga, tikai augumā pasīka. Apetītīga. Neslēpšu, ka man nebūtu pretī saņemt arī ko vairāk. Bet nē! To vairāk viņa taupot savam izredzētajam. Kalpojot ANO misijā. Kara ārsts. Saderinātais vasarā atgriezīšoties, tad arī svinēšot kāzas. Sanda solījusi būt līgavainim uzticīga.

Bla, bla, bla.

– Neaizmirsti, ka tev vēl jāaizbrauc pie producenta un jāparaksta papīri. – Viņa iemet salveti papīrgrozā. Mēs saskūpstāmies uz atvadām.

– Draudzenītes gan kādu brīdi nebučo, uzreiz sapratīs, ar ko esi nodarbojusies, – es nenociešos.

Tas ir domāts kā joks, tomēr Sandas sejā novīd vien skumīga smaids atblāzma.

– Tu pazudīsi garajā bezalgas atvaļinājumā un visu vasaru par mani nedomāsi, – viņa nosaka sērīgā balsī.

– Kas tad nu? Vai esi aizmirsusi: tūlīt atgriezies tavs mīļotais kara dakteris! Pati teici, ka precēsieties, lai dzīvotu ilgi un laimīgi.

– Piezvani man kādreiz. – Viņas acis kļūst pavisam skumjas. – Un sargi sevi, Džo! Nelec Murjānim acīs, augstāvam uz tevi ir zobs, šoreiz tas izskatās nopietni.

“Nē, nu kas tas tagad bija?” es nodomāju, kad Sanda aiz sevis aizvērusi durvis. “Tīri vai pinkšķēt grasījās! Varētu domāt, ka es viņu ar varu spiežu precēt to algotni. Man taču nebūtu nekā pretī... Ne jau precēties, protams. Viena sieva man jau ir, šī labuma man pietiek, bet jauks dienesta romāns – kālab ne?”

Pa ceļam uz liftu apdomāju stratēģiju sarunai ar producentu. Esmu priekšniecībai kā suņanagla pakaļā, bet raidījums, ko vadu, *velk* kanālu. Gribu normālu algu. Cieņu, nevis šo pretīgo attieksmi. Neapmaksāts atvaļinājums, viduvēji honorāri un pazemīgas gaidas, kad bosī izrādīs laipnību un visžēlīgi pasvilps. Un tā katru sezonu. Man ir sasodīti četrdesmit četri gadi. Es vairs nevēlos strādāt par sviestmaizi un īso slavas mirkli, ko dod gozēšanās ēterā.

Plēšos ar administrāciju jau ilgi. Sākumā cerēju, ka pievienosies arī citi raidījumu vadītāji. Otrās šķiras grāmatvede taču saņem vairāk nekā viņi. Nobijās! Verga dvēseles. Vadība tagad mani zāgē. Muld par to, ka raidījumam esot nepieciešama otrā elpa un svaigāks gaiss. Kad ģenerāldirektors to pirmoreiz paziņoja plānošanas sapulcē, piedāvāju, ka varu tiešajā ēterā nopirsties, ja tas uzlabos

atmosfēru. Tas plikpaurainais tarakāns ir tieši tik ļaunatminīgs, kāds izskatās. Apriebies man šis mērkaķa darbs. Jau deviņus mēnešus piecreiz nedēļā vakaros piecdesmit divas minūtes *prime time*. Trakās sarunas ar Džo.

“Dāmas un kungi! Labvakar!” Mi, mi, mi...

Mans šovs joprojām ir sprādziens ēterā. Jau septīto sezonu. *Prime time* līderis! Kanāls uzvārās, reklāmas nāk griezdamies. Bet man no tā nemaksā gandrīz neko. Parasti ejam tiešajā ēterā, pēdējā laikā – ierakstā, kā šodien. Un viņi to dara ar nolūku, jo zina, ka ierakstam būs sliktāki reitingi. Man riebjas ieraksti! Nekāda draiva. Skatītāji to jūt. Šis laiks ir pārāk straujš. Konservu ātri kļūst veci. Tas, par ko cilvēki strīdas šodien, jaunnedļ vairs nevienu neinteresēs. Bet pie tā vainīgs būs tikai raidījuma vadītājs, nevis tie dirsuļi no administrācijas, kuri pieņem dumjus lēmumus.

Izkāpju no lifta, neko neizdomājis. Laikam tiešām iestāties nogurums.

Murjānis pagruž parakstīt darbu pieņemšanas-nodošanas aktus par sezonas pēdējo mēnesi. Tad, šķībi blenžot kaut kur skapī, it kā tur sēdētu kāds neredzams viņa talanta cienītājs, paziņo, ka vadība vēl neesot izlēmusi, ko darīšot ar raidījumu nākamajā sezonā. Es esot kļuvis lecīgs. Ja turpināšot tādā garā, visticamāk, izsludināšot jauna vadītāja atlases konkursu. Vai tad es nesaprotot, ka man jau tā maksājot vairāk nekā ziņu raidījumu vadītājiem! Tā viņš tur bubina, blenzdams savā noplukušajā skapī, lai nebūtu jāskatās man acīs.

Varbūt nevajadzētu tā darīt, bet es izdaru. Satveru Murjāni aiz apvazātās šlipes, pārvelku pāri galdam, neļaujot piecelties, un tad lēnām uzleju viņam uz galvas atdzisušus

kafijas biežumus no lielās, netīrās krūzes. Tā vienmēr ir producentam līdzās.

– Man ir nospļauties uz to, ko domā tādi dirsā lidēji kā tu un tava vadība, – es pieklājīgi nosaku, kaut iekšā viss vārās. – Žēl vienīgi, ka esi ar kafiju nolējies. Tas tev kaut kā nelāgi atgadījās.

Jūtu, ka aiz stikla sienas, kas nodala Murjāņa kabinetu no pārējās biroja telpas, iestājas kapa klusums. Dāmiņas blenž uz mums vaļā mutēm kā uz divām kašķīgām zivtelēm akvārijā. Es atlaižu šņākuļojošo Murjāni, pieceļos, atveru kabineta durvis un neatskatoties dodos uz liftu.

– Tu te vairs nestrādāsi, Džo! – dzirdu sev aiz muguras spiedienu.

– Sarunāts! Turpmāk, ja gribi kādam atsūkāt, ej pie kanāla direktora! – atcērtu, bet pats jūtos kā tāds sasodīts jaunais Holdens Kolfilds no Selindžera romāna.

– 2 –

Neesmu nekāds Džo. Mani sauc Jānis. Džo ir iesauka no studiju laikiem, jo Jāņu Latvijā ir vairāk nekā nezāļu kartupeļu laukā. Ja Jānis, tātad Džonijs. Vēlāk kāds izdomāja, ka Džonijs esot pārāk gari. Tā radās Džo. Pielipa. Jau daudz vēlāk, kad breinstormojām par šova nosaukumu, kāds ieteicās – ko tur režģīt, kāpēc nevar būt vienkārši “Trakās sarunas ar Džo”? Tā arī palika, un Džo kļuva par manu oficiālo pseidonīmu.

Sēžu beznosaukuma kafejnīcā lielveikala ēkā pretim mājai, kurā manai sievai pieder dzīvoklis. Mitināmies te